

Městský soud v Praze
Slezská 2000
120 00 Praha 2-Vinohrady

V Brně dne 27. 2. 2021

Spisová značka: *nepředchází*

Žalobce: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zastoupen: **Mgr. Davidem Zahumenským**, advokátem AK se sídlem tř.
Kpt Jaroše 1922/3, 602 00 Brno

Žalovaná: **Vláda, Úřad vlády ČR**, nábřeží Edvarda Beneše 4, 118 01
Praha 1

ŽALOBA

1

**na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo
donucením správního orgánu**

S NÁVRHEM NA VYDÁNÍ PŘEDBĚŽNÉHO OPATŘENÍ

Žádost o přednostní projednání

Elektronicky

Přílohy:

- *Plná moc*
- *Dále dle textu*

Přílohy budou soudu zaslány po obdržení spisové značky

I.

Skutkový stav a dotčenost žalobce na jeho právech

[1] **Žalobce namítá zásah do svých základních práv důsledky krizových opatření ve smyslu usnesení Pl. ÚS 1/21. Zásah do svých práv popisuje takto:**

Vadí mi prostě ta nesvoboda, ten dohled, kontroly a vyzvídání odkud a kam jedu a proč a co tam budu dělat? Žiji snad ještě stále ve svobodné zemi, kde platí nějaká svoboda člověka. Není přeci možné naprosto zdravého člověka, který má potvrzené protilátky jako očkovaný člověk, který má potvrzenou zdravou imunitu a výborné hodnoty NK buněk, aby někdo takto omezoval a vyžadoval od něho nějaká nesmyslná čestná prohlášení a účty od plynu a bůhví jaké ještě nesmysly. Takhle přeci nejde řídit stát a respirační infekci už vůbec ne. Vláda musí zdůvodnit, proč já jsem nebezpečný z hlediska šíření viru a doložit to jasnými a důvěryhodnými studii a důkazy. A pokud taková data nemá, nemůže mě omezovat jen z důvodu, že ona se tak rozhodla.

Jako soukromý zemědělec (OSVČ) teď s jarem mám spoustu práce na polích, musím monitorovat újezdnost polí, zda už tam ujede technika, monitorovat porosty a nálety škůdců, musím zasít, ošetřovat a hnojit porosty a obtěžujeme si psát nějaká prohlášení a zpovídat se někomu. Navíc mám potvrzení, že mohu překračovat hranice státu, ale nesmím z okresu? Není pro to jediný rozumný důvod. Vláda selhává a nezvládá to řídit a tak si zjednodušuje svou práci.

Ale i kdybych nepotřeboval mezi okresy pracovně, třeba i soukromě, jako zdravý a imunní člověk mohu přeci kam chci! Totéž, když se budu chtít po práci projít v přírodě a projet na kole, proč bych nemohl jet - jít i přes vedlejší katastry než v mé obci a jak mám venku v terénu zjišťovat, kudy hranice katastrů vedou? Co to je za blbost?

[2] Žalobce poukazuje na to, že je krizovými opatření vlády zásadním způsobem omezována jeho svoboda pohybu.

[3] **Krizovým opatřením přijatým usnesením vlády ze dne 26. února 2021 č. 216** Vláda s účinností ode dne 1. 3. 2021 zakazuje

1. všem osobám opustit území okresu nebo hlavního města Prahy, na jehož území mají trvalý pobyt nebo bydliště; za bydliště se pro účely tohoto opatření považuje též vlastní rekreační objekt, pokud zde osoba pobývá ke dni nabytí účinnosti tohoto opatření a nepřetržitě poté, za podmínky současného pobytu pouze členů jedné domácnosti v takovém rekreačním objektu,

2. vstup, pohyb a pobyt na území okresu nebo hlavního města Prahy všem osobám, které nemají na území tohoto okresu nebo hlavního města Prahy místo svého trvalého pobytu nebo bydliště.

II.

Přípustnost zásahové žaloby ve věci dopadů krizového opatření

[4] Podle § 82 soudního řádu správního se zásahovou žalobou může u soudu domáhat ochrany každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo.

[5] Žalobce je přesvědčen, že shora uvedeným postupem vlády byla přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem či donucením žalované vlády (dále jen „zásah“), který není rozhodnutím. Tento nezákonný zásah byl zaměřen přímo proti žalobci, resp. v důsledku něj bylo do práv žalobce zasaženo. (V bodě 21 rozsudku ze dne 27. 4. 2017 č. j. 4 As 237/2015-46 pak NSS judikoval, že „zásahem“ může být i takové konání správního orgánu, které není konkrétně a individuálně zaměřeno proti adresátu veřejnosprávního působení, ale stačí pokud se projeví v jeho právní sféře. Podle výkladu NSS tedy postačí pouze to, že „zásah“ či jeho důsledky mají přímý dopad do veřejných subjektivních práv adresáta).

[6] Ústavní soud ve svém **recentním usnesení Pl. ÚS 1/21** konstatoval: **„Správní soudy tedy za určitých mimořádných okolností v aktuální judikatuře umožnily bránit se proti konkrétním důsledkům krizových opatření v právní sféře jednotlivce prostřednictvím zásahové žaloby. Proti takovým důsledkům brojí rovněž stěžovatelky, které uvádějí, že kvůli krizovým opatřením musely pod hrozbou sankcí omezit podnikatelskou činnost ve dvou provozovnách (restauracích). Bylo by úkolem správních soudů se vypořádat s tím, zda lze přistoupit k věcnému posouzení zásahové žaloby, a případně i s otázkou, zda jsou podmínky pro věcný přezkum naplněny u obou stěžovatelek. Stejně tak je na správních soudech, a zejména pak na Nejvyšším správním soudu, aby vyložily, zda a případně za jakých podmínek se lze bránit zásahovou žalobou proti konkrétním důsledkům krizového opatření. V rámci řízení o zásahové žalobě pak správní soudy v intencích čl. 95 Ústavy jako předběžnou otázkou posoudí zákonnost či ústavnost aplikovaného krizového opatření a případně podle povahy tohoto právního předpisu zvolí příslušný postup.“** (Usnesení Pl. ÚS I/21 ze dne 26. 1. 2021).

[7] **Jedná se přitom ze strany Ústavního soudu evidentně judikaturní obrat, kterým je změněna původní judikatura (Pl. ÚS 8/20, Pl. ÚS. 10/20), podle které se jednotlivec nemohl vůči krizovým opatřením vlády přímo nijak bránit. Ústavní soud fakticky uznal, že jeho původní výklad byl neudržitelný.**

[8] Žalobce je přesvědčen, že neexistuje jiná oblast, do které krizová opatření zasáhla, u které by bylo možno konstatovat výraznější zásah do práv, než je svoboda pohybu. Žalobce je přesvědčen, že jsou v případě zásahu do jeho práva na svobodu pohybu v plném rozsahu dány ony „mimořádné okolnosti“, o kterých hovoří Ústavní soud.

[9] Generální tajemník Rady Evropy poznamenal, že jakákoli nouzová opatření by měla být v souladu s ústavou [...] a podléhat soudnímu přezkumu. (Respecting democracy, rule of law and human rights in the framework of the COVID-19 sanitary crisis - 7 April 2020). Benátská komise zdůraznila ve stanovisku z 16. 4. 2020 (CDL-PI(2020)003) význam soudního přezkumu, pokud jde o vyhlášení a prodloužení nouzového stavu. **Ve svém stanovisku CDL-AD(2011)049 Benátská komise zdůrazňuje, že "vládní agentury musí fungovat v rámci zákona a jejich opatření musí podléhat soudnímu přezkumu".**

II.1. Přípustnost žaloby ve vztahu k zásahu ze strany vlády v judikatuře správních soudů

[10] **V bodu 59 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2016 č. j. 4 Ads 85/2015-57 soud vyslovil, že i když nebylo konání správního orgánu (vytvoření pobytových míst pro osoby s poruchou autistického spektra) zaměřeno proti jednotlivým konkrétním stěžovatelům (tedy nešlo o úkon vůči jmenovitě cíleným osobám), tak se jednalo o „zásah“ přímo zaměřený vůči těmto osobám.** Za přímé zaměření „zásahu“ je totiž podle soudu třeba chápat i zaměření vůči širě vymezenému okruhu osob, v daném případě šlo o osoby se zdravotním postižením autistického spektra s pobytem v Jihočeském kraji.

[11] V bodě 21 rozsudku ze dne 27. 4. 2017 č. j. 4 As 237/2015-46 pak NSS judikoval, že **„zásahem“ může být i takové konání správního orgánu, které není konkrétně a individuálně zaměřeno proti adresátu veřejnosprávního působení, ale stačí pokud se projeví v jeho právní sféře.** Podle výkladu NSS tedy postačí pouze to, že „zásah“ či jeho důsledky mají přímý dopad do veřejných subjektivních práv adresáta. V rozsudku NSS č. j. 2 As 127/2014-32 ze dne 29. 10. 201466 pak NSS konstatoval, že nevydání akčního plánu s přehledem krátkodobých opatření pro oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší může být za určitých podmínek nezákonným „zásahem“.

[12] Zřejmě v návaznosti na tuto judikaturu dovedl Městský soud v Praze rozsudkem sp. zn. 14A 45/2020, že *„mohou účinky „jiného právního předpisu“ představovat zásah ve smyslu § 82 soudního řádu správního“.* Žalobce odkazuje na pečlivou argumentaci uvedenou v tomto rozsudku ze dne 11. 11. 2020, na tomto místě cituje pouze následující:

*31. „Městský soud tak se žalovanou souhlasí potud, pokud argumentuje, že není v jeho působnosti přezkoumat in abstracto zákonnost krizového opatření a toto zrušit. Pouze Ústavnímu soudu náleží pravomoc zrušit jiný právní předpis, je-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem (čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy). Potud je zcela relevantní i výše zmíněná judikatura Nejvyššího správního soudu. **V této věci se však žalobkyně nedomáhá zrušení krizového opatření. Domáhá se konstatování, že účinky jím vyvolané vůči ní představovaly nezákonný zásah. Domáhá se tedy konstatování***

nezákonnosti důsledků krizového opatření. Tento rozdíl je sice jemný, ale dle městského soudu nakonec zásadní.

32. Na jednu stranu je zřejmé, že při posuzování takové žaloby **bude muset městský soud hodnotit i zákonnost krizového opatření. To však není na závadu, neboť k tomu zjevně působnost má. Podle čl. 95 odst. 1 Ústavy je soudce při rozhodování vázán pouze zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu. Je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou.** Úvahy, co se týče souladu krizového opatření se zákonem, mezinárodní smlouvou nebo ústavním zákonem tedy městský soud vést může, ba dokonce musí.

33. Je také zřejmé, že prakticky každý právní předpis aspiruje na vyvolání nějakých důsledků. Nelze tedy jednoduše říci, že se na jednu stranu nelze domáhat cestou zásahové žaloby přezkumu zákonnosti jiných právních předpisů, ale je možno domáhat se přezkumu zákonnosti důsledků, které vyvolávají. Tím by byl fakticky setřen rozdíl mezi těmito dvěma druhy žalobních návrhů. Městský soud je tedy toho názoru, že **má-li být umožněn věcný přezkum důsledků jiného právního předpisu na základě zásahové žaloby ve správním soudnictví, je nutno prokázat nějaký bližší vztah mezi žalobkyní a tímto právním předpisem, respektive důsledky, které vyvolává.** V tomto ohledu městský soud považuje za inspirativní judikaturu Evropského soudu pro lidská práva.

34. Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) také nemá podle evropské Úmluvy na ochranu lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) obecně pravomoc přezkoumávat právní předpisy. To mu však nebrání na bázi individuální stížnosti přezkoumat, zda pro konkrétní osobu právní předpis nevyvolává účinky, které by byly v rozporu s Úmluvou. Činí tak v případě zvláštních okolností, pokud stěžovatel je v důsledku samotné existence právního předpisu nucen upustit od určitého chování, které je pro něj běžné a zároveň nelze po něm oprávněně vyžadovat, aby se vystavil nějaké individuální aplikaci práv vůči němu.

35. Tak tomu bylo například v případě Dudgeon proti Spojenému království (rozhodnutí bývalé Evropské komise pro lidská práva ze dne 13. 3. 1980, č. 7525/76), kde se jednalo o zákonný zákaz homosexuálních sexuálních styků. Podle Komise **zákon může sám o sobě představovat porušení práva jednotlivce, pokud jednatel je přímo dotčen tímto zákonem i bez nějakého konkrétního aktu aplikace práva.** V daném případě stěžovatel byl takto přímo dotčen, protože je homosexuál, na kterého se zákaz vztahuje (body 85-86 rozhodnutí).“

[13] Žalobce je zásadním způsobem přímo dotčen předmětným krizovým opatřením na svých právech. Je omezována jeho svoboda pohybu a zasahováno do jeho práv, včetně práva na ochranu soukromého a rodinného života.

II.2. Povaha krizového opatření vlády

[14] Krizová opatření vlády mají podle Ústavního soudu povahu tzv. jiného právního předpisu ve smyslu čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy a podléhají přezkumu Ústavním soudem. Obecné soudy jsou pak „ve smyslu čl. 95 odst. 1 Ústavy oprávněny posoudit soulad krizových opatření se zákonem či mezinárodní smlouvou a eventuálně je při rozhodování neaplikovat“ (usnesení ze dne 22. 4. 2020, sp. zn. Pl.ÚS 8/20).

[15] Že se v případě krizových opatření jedná o podzákonný právní předpis potvrzuje také další judikatura Ústavního soudu. Tento závěr pak argumentačně podporuje také článek Jan Wintr. *K ústavnosti a zákonnosti protiepidemiologických opatření na jaře 2020*. Správní právo č. 5-6/2020.

III.

Splnění podmínek řízení

[16] Pokud jde o **pasivní legitimaci**, ust. § 83 s.ř.s. stanoví, že žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah.

[17] Podle § 4 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního soudy ve správním soudnictví rozhodují o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu. Správní orgán je legislativní zkratka definovaná v § 4 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního jako orgán moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy.

[18] **Vláda** je orgánem moci výkonné (čl. 67 odst. 1 Ústavy). Podle Ústavního soudu vláda v režimu krizového zákona vystupuje a jedná jako orgán krizového řízení (viz § 4 a násl. krizového zákona), což znamená, že je jako orgán veřejné správy oprávněna vydávat rozhodnutí o krizových opatřeních podle § 6 krizového zákona pouze v případě krizové situace (usnesení sp. zn. Pl. ÚS 8/20 ze dne 22. 4. 2020, bod 43). Vláda tedy při přijímání předmětného krizového opatření jednala v oblasti veřejné správy.

[19] **Aktivní legitimace** podle ust. § 82 s.ř.s. svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru existence aktivní legitimace na straně žalobce je tedy fakt tvrzení přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoliv skutečnost, zda k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo (to je již otázkou pro posouzení žaloby v merituu). Tato podmínka řízení je splněna, neboť takové tvrzení je součástí předmětné žaloby.

[20] Žalobce poukazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2020, sp. zn. 14 A 41/2020, kterým byla zrušena mimo jiné mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 23. 3. 2020Č. j.: MZDR 12745/2020-1/MIN/KAN a ze dne 15. 4.

2020, č. j. MZDR 16195/2020-1/MIN/KAN. Městský soud v citovaném rozsudku dovedl, že každý občan ČR byl danými opatřeními dotčen na svých právech, když v bodu 83 rozsudku konstatoval, že „přihlédl k povaze napadených opatření, která velmi významně omezovala základní práva a svobody, především svobodu pohybu...“.

[21] Pokud jde o **podmínku včasnosti žaloby**, vyplývající z ust. § 84 odst. 1 s.ř.s., je i tato splněna. Žaloba byla totiž podána ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce o nezákonném zásahu dozvěděl. Ve věci žalobce se jedná o trvajících zásah do jeho práv, podmínka včasnosti je tak evidentně splněna.

IV.

Nezákonnost zásahu ze strany žalované

[22] **Žalobce se dovolává porušení čl. 14 Listiny, podle kterého:**

(1) Svoboda pohybu a pobytu je zaručena.

(3) Tyto svobody mohou být omezeny zákonem, jestliže je to nevyhnutelné pro bezpečnost státu, udržení veřejného pořádku, ochranu zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých a na vymezených územích též z důvodu ochrany přírody.

[23] **Žalobce rovněž namítá, že bylo porušováno zejména ustanovení čl. 2 Protokolu č. 4 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva) podle kterého:**

1. Každý, kdo se právoplatně zdržuje na území některého státu, má na tomto území právo svobody pohybu a svobody zvolit si místo pobytu.

2. Každý může svobodně opustit kteroukoli zemi, i svou vlastní.

3. Žádná omezení nemohou být uvalena na výkon těchto práv kromě těch, která stanoví zákon a jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, udržení veřejného pořádku, předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

4. Práva uvedená v odstavci 1 mohou v určitých oblastech podléhat omezením stanoveným podle zákona a odůvodněným veřejným zájmem v demokratické společnosti.

[24] Dále je porušeno ustanovení čl. 10 odst. 2 Listiny, podle kterého *Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života*. Stejně tak je porušován čl. 8 Úmluvy. Porušována jsou i politická práva, včetně práva se pokojně shromažďovat (čl. 19 odst. 1 Listiny). Porušováno je rovněž právo projevat své náboženství a víru (čl. 16 odst. 1 Listiny), když je výrazným způsobem omezena možnost účastnit se bohoslužeb a jiných obřadů.

[25] Porušováno je právo na ochranu zdraví podle čl. 31 Listiny, neboť omezení pohybu má prokazatelně negativní zdravotní dopady.

[26] Podle ustálené judikatury správních soudů ochrana podle § 82 a násl. soudního řádu správního je důvodná tehdy, jsou-li kumulativně splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).

[27] **Všechny tyto podmínky byly evidentně splněny, jak žalobce již popsal a ještě níže popíše.**

IV.1. Podmínka legality zásahu

[28] Žalobce zdůrazňuje, že vyhlášení nouzového stavu automaticky neznamená omezení základních práv a svobod. Naopak výkon některých práv je i v době mimořádných stavů hoden maximální ochrany (typicky svobody projevu), neboť může být prostředkem ochrany před zneužitím mimořádné situace výkonnou mocí. Ostatní práva pak mohou být v nezbytném a přiměřeném rozsahu omezena za účelem dosažení sledovaného cíle, tj. odstranění příčin či následků mimořádné situace.

[29] Takto například Evropský soud pro lidská práva zdůrazňuje, že i v režimu čl. 15 Úmluvy mohou být přijata pouze opatření odpovídající rozsahu přísně vyžadovaným naléhavostí situace (rozsudek ze dne 20. 3. 2018, stížnost č. 13237/17, ve věci *Mehmet Hasan Altan proti Turecku*). **I za mimořádného stavu tedy platí, že omezení základních práv mohou být přijata pouze na základě zákona, za účelem ústavně chráněných hodnot a pouze v nezbytném rozsahu.** Omezení tak musí odpovídat zákonnému rámci danému Ústavou, ústavními zákony a „běžnými“ zákony (viz čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Jestliže právní řád vymezuje pravidla jednání v situacích, kdy jsou ohroženy základní podmínky existence státu nebo zdraví jeho obyvatel a je potřeba vytvořit právní podmínky pro návrat systému do původního žádoucího stavu, je nezbytné kodifikovaný mechanismus omezení základních práv a svobod dodržet (viz také rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 14 A 41/2020).

[30] Žalobce předně namítá, že nebyla splněna podmínka zákonnosti. Pokud nebyl platně vyhlášen nouzový stav (vyhlášení bylo nulitní), musí být nulitní také opatření, která jsou podle krizového zákona vydaná.

IV.1.A. Nezákonost vyhlášení nouzového stavu a z toho vyplývající nezákonost zásahu do práv žalobců

[31] Ve věci žalobce je situace odlišná od té, kterou Městský soud v Praze řešil v citovaném rozsudku 14A 45/2020 ze dne 11. 11. 2020. Dne 26. 2. 2021 totiž byl nouzový stav vyhlášen zcela evidentně nezákonně a v rozporu s projevem vůle poslanecké sněmovny.

[32] Navíc je nutné konstatovat, že dnes již víme, že koronavirus je „jen“ jedním z dalších virových onemocnění. Podle vyjádření předních českých odborníků, a to jak virologů, tak klinických lékařů, kteří se pohybují v nemocnicích na JIP, jde o nemoc jako je každá jiná. Zde lze poukázat na zásadní důkaz – oficiální prezentaci staženou z webových stránek Ministerstva zdravotnictví ČR. Tato byla prezentována dne 3. 8. 2020 na oficiální tiskové konferenci ministerstva v souvislosti se zveřejněním mapy stupňů pohotovosti. Z prezentace *Nákaza COVID-19 a systém lůžkové péče ČR* - prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D.¹, FCCM vyzdvihneme tyto závěry:

- „Počty a průběh COVID-19 u pacientů v ČR nejsou důvodem považovat onemocnění za více „závažné“ než jiná infekční onemocnění, která mohou mít těžký nebo smrtelný průběh ...“
- „Mějme stále na paměti, že na některé nemoci se umírá a nadále i bude a že úmrtí na COVID-19 není známkou selhání péče nebo někoho jiného ...“
- „COVID-19 je nutno vnímat jako další infekční onemocnění, na jehož přítomnost si musíme v našich životech zvyknout a adaptovat ...“

[33] Epidemiolog prof MUDR- Jiří Beran navíc již v září poukázal na to, že **z hlediska smrtnosti je koronavirus plně srovnatelný s běžným respiračním onemocněním a uvedl: "Já se nebojím. Smrtnost klesá. V tuto chvíli je kolem 0,2 desetin procenta"**.² Stejná smrtnost vyplývá ostatně z odborného článku publikovaného v časopise WHO (John P A Ioannidis: Infection fatality rate of COVID-19 inferred from seroprevalence data).³

[34] **Z usnesení o vyhlášení nouzového stavu dne 26. 2. 2021 není možné ani seznat, v čem spočívá naplnění zákonných ustanovení (např. v čem je splněna podmínka podle čl. 5 zákona o bezpečnosti (ZOB), podle kterého se musí jednat o pohromu, která ve „značném rozsahu“ ohrožuje životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Žalobce namítá, že nebyly splněny podmínky "veřejného ohrožení státní existence" ve smyslu čl. 15 Úmluvy (viz rozhodnutí ESLP *Lawless v. Irsko* č. 3, č. stížnosti 332/57) pro vyhlášení stavu nouze. Tyto nejsou ostatně z usnesení o vyhlášení nouzového stavu vůbec seznatelné.**

[35] **Navíc usnesení o vyhlášení nouzového stavu v rozporu s výslovným textem čl. 6 odst. 1 ZOB neobsahuje vymezení, „která práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají“.**

¹ <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/08/N%C3%A1kaza-COVID-19-a-syst%C3%A9m-l%C5%AF%C5%BEkov%C3%A9-p%C3%A9%C4%8De-%C4%8CR.pdf>

² <https://www.e15.cz/domaci/v-cr-je-druha-vlna-epidemie-hospitalizovanych-pribude-uedvl-vladni-zmocnenec-prymula-1373218>

³ https://www.who.int/bulletin/online_first/BLT.20.265892.pdf

[36] Jak patrně, usnesení o vyhlášení nouzového stavu žádné takové „vymezení“ ani cokoliv tomu i jen podobného neobsahuje. Zde lze poukázat na analýzu z pera advokáta Tomáše Sokola:

„Neříkám, že to je principiálně špatně, naopak, skutečně mohou nastat a také již nastaly situace, kdy není možné svolávat Parlament a vláda musí mít v ruce instrumenty k operativnímu řešení nečekaných situací. To ale nic nemění na tom, že tento instrument dává výkonné moci velice silný mandát pro nejzásadnější zásahy do občanských práv. Z toho důvodu se domnívám, že není možné, aby to, co v tomto usnesení o vyhlášení nouzového stavu má být, tedy vymezení práv, která se omezují, bylo někde jinde, v jiném právním předpise. A to i kdyby k vyhlášení tohoto následujícího právního předpisu měla vláda dostatečnou legitimitaci, což, jak budu dovozovat, ani nemá. A i kdyby k vyhlášení tohoto „doplňku“ došlo těsně po vyhlášení usnesení o nouzovém stavu.

Podle mého názoru musí být již v tomto předpise o vyhlášení nouzového stavu jasně deklarováno, jaká práva budou omezena. Tedy například právo shromažďování, právo svobody pohybu, právo nedotknutelnosti osoby a nedotknutelnosti obydlí atd.

To, co pak může následovat v nějakých dalších opatřeních vlády, již je faktická realizace tohoto průlomu do vymezených občanských práv, například karanténními opatřeními, omezením provozu restaurací atd. Současná konstrukce nouzového opatření a navazujících krizových opatření, ovšem obsahuje pouze tuto technickou stránku omezení ústavních práv, nikoliv však jejich předchozí výčet. V tomto se tedy s Janem Wintrem neshodují. A zjevně shodný názor jako já má již zmiňovaný komentář ASPI.

Existuje další důvod, proč podle mého názoru nelze absenci vymezení sistovaných práv v usnesení o vyhlášení nouzového stavu zhojit usnesením vlády o krizových opatřeních. Konstrukce průlomu do ústavních práv je postavena na oprávnění vlády, primárně vyhlásit nouzový stav. To se děje podle zmiňovaného zákona o bezpečnosti ČR.

Teprve je-li vyhlášen nouzový stav, může vláda podle jiného právního předpisu, tedy podle zákona č. 240/2000 Sb., krizového zákona (dále také jen „kriz. zák.“) přijímat krizová opatření. Jinak řečeno, pro přijetí krizového opatření spočívajícího například v omezení pohybu osob, je nezbytné, aby před tím existovalo platné a účinné usnesení o nouzovém stavu.“⁴

[37] Tyto nedostatky jasně ukazují na absenci legality i legitimacy zásahu do práv žalobců. Žalobce dále poukazuje na to, že nezákonnost vyhlášení nouzového

⁴ Místopředseda ČAK Tomáš Sokol: O nouzovém stavu a jeho účinnosti. Advokátní deník. Dostupné z <https://advokatnidenik.cz/2020/03/23/mistopredseda-cak-tomas-sokol-o-nouzovem-stavu-a-jeho-ucinnosti/>

stavu nemohla být zhojena ani jeho prodlužováním. Ostatně ani navazující usnesení vlády či poslanecké sněmovny ohledně nouzového stavu popsané vady nezhojují (a podle žalobce by to ani nebylo možné).

[38] **Navíc již dne 14. 2. 2021 měl nouzový stav skončit, protože poslanecké sněmovna při svém hlasování dne 12. 2. 2021 vyjádřila nesouhlas s prodloužením nouzového stavu, vláda přesto vyhlásila nový nouzový stav usnesením vlády ze dne 14. února 2021 č. 125 a projev vůle vyjádřený poslanci ignoruje. Odůvodnění vyhlášení nouzového stavu po předchozím nesouhlasu poslanecké sněmovny se omezuje na konstatování „z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ na území České republiky“.**

[39] **Přítom existence platně vyhlášeného nouzového stavu je předpokladem pro vydávání krizových opatření.**

[40] **Předseda Senátu Vystrčil napsal vládě: „Zruší-li Poslanecká sněmovna nouzový stav anebo nerozhodne o jeho prodloužení, nesmí vláda bezprostředně rozhodnout o vyhlášení obdobného nouzového stavu dalšího. V takovém případě by se totiž kontrolní působnost Poslanecké sněmovny vyprázdnila. Poslanecká sněmovna by sice vždy mohla nové vyhlášení nouzového stavu zrušit, ale vláda by mohla o jeho znovuzavedení chtít opětovně rozhodnout.“⁵**

[41] **Městský soud v Praze měl v rozsudku č. j. 17 A 126/2020- 84 více odvahy, než celý Ústavní soud, který se už skoro rok schovává za nedostatek aktivní legitimace jednotlivců, kterým je zásadním způsobem zasahováno do jejich práv. Tento obecný soud měl odvahu prohlásit, že již v případě nouzového stavu jde: „o faktické pokračování nouzového stavu vyhlášeného usnesením vlády č. 125, a to proti vůli Poslanecké sněmovny, která s pokračováním tohoto nouzového stavu nevyslovila souhlas“.**

[42] Podle soudců se nemohly změnit ani důvody pro vyhlášení nouzového stavu, které byly známy i při projednávání žádosti o jeho prodloužení v Poslanecké sněmovně 11. února. Pokračování nouzového stavu od 15. února tak podle soudců odporuje ústavnímu pořádku.

[43] Soudci nepřihlédli ani k argumentu, že by Poslanecká sněmovna mohla nově vyhlášený nouzový stav opět zrušit. „*Ad absurdum si totiž lze představit dokonalé zacyklení, kdy by Poslanecká sněmovna vyhlášené nouzové stavy neustále rušila (či neprodlužovala), přičemž vláda by je neustále obnovovala s tím, že se přece nic neděje, neboť Poslanecká sněmovna vyhlášený nouzový stav může znovu zrušit,*“ popisují soudci v rozsudku s tím, že se jedná o učebnicový příklad obcházení ústavního pořádku.

[44] Relativní je taktéž argument, že se vláda svým postupem snaží dostát své povinnosti chránit životy a zdraví občanů, neboť je postaven na nesprávné premise, že tak nelze činit bez nouzového stavu. **„I kdyby se však o jedinou autoritu jednalo, je třeba trvat**

⁵ https://senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?ke_dni=14.2.2021&O=13&id=3116&from=M

na tom, že účel (byť legitimní a ušlechtilý) nesvětí prostředky; opačný přístup snad může platit v autoritářském či totalitním státu, avšak v tuzemsku existuje čl. 1 odst. 1 Ústavy, dle něhož Česká republika je demokratický právní stát,“ konstatují soudci.

[45] Unesení Poslanecké sněmovny z 18. února 2021, kterým ruší nouzový stav nejpozději k 27. únoru na věci podle soudců nic nemění. „*Toto usnesení jednak žádným způsobem neratihabuje protiústavní trvání nouzového stavu, jednak nic nemění na tom, že ke dni vyhlášení tohoto rozsudku tento nouzový stav trvá,*“ uvažují soudci.

[46] Rozsudek pak uzavírají shrnutím, které je postavené na teorii plodů otráveného stromu: „***Vzhledem k tomu, že krizové opatření č. 63/2021 Sb. povstalo z protiústavně vyhlášeného nouzového stavu, samo je zatíženo nezákonností, resp. protiústavností (plod otráveného stromu); bez nouzového stavu není krizových opatření***“.

[47] **Tato protiústavnost byla zopakována, ba spíše zesílena dne 26. 2. 2021, kdy byl vyhlášen nouzový stav znovu, přestože poslanecká sněmovna opětovně odmítla rozhodnout o prodloužení nouzového stavu a když navíc poslanecká sněmovna dne 18. 2. 2021 výslovně ukončila předchozí nouzový stav.**

[48] **Může správní soud čekat? Kdy konečně pojmenujeme věci pravými jmény? Kdy řekneme, že nelze vládnout tímto způsobem? Že není možné eliminovat jediný kontrolní (a velmi chabý) mechanismus nad nouzovým stavem? Až vláda postaví proti lidem armádu? Nebo budeme říkat, že komunistický puč v roce 1948 byl v pořádku a že šlo o legitimní předání moci a že se ani v dnešních dnech nic zvláštního neděje? Že prostě dál realizujeme parlamentní demokracii a právní stát?**

[49] Žalobce odkazuje na vyjádření významných ústavních právníků J. Wintra nebo Kysely⁶:

*Ústavní zákon o bezpečnosti ČR stanoví, že vláda může vyhlásit nouzový stav maximálně na 30 dnů a že jej lze prodloužit pouze po souhlasu Poslanecké sněmovny. Sněmovna ve čtvrtek souhlas s dalším prodloužením odepřela, a nouzový stav tak skončí 14. únorem. **„Kdyby šlo ustanovení zákona vykládat tak, že vláda pokrčí rameny a vyhlásí nouzový stav nový, činí to tuto právní úpravu nepoužitelnou,**“ podotkl Wintr.*

*Nouzový stav tedy podle něj nelze za těchto okolností prodloužit ani vyhlášením nového. „Vláda by Sněmovnu vůbec nepotřebovala. **Takový výklad by byl hloupý a proti duchu článku 6 zákona,**“ uvedl.*

To, že ústavní zákon nové bezprostřední vyhlášení nouzového stavu výslovně nezakazuje, není podle Kysely podstatné. „Ústavní předpisy upravují zmocnění, ne zákazy. Těžko očekávat, že ústavní zákon o bezpečnosti ČR stanoví nutný souhlas k prodloužení a

⁶ <https://www.ceska-justice.cz/2021/02/ustavni-experti-k-vyhlaseni-noveho-nouzoveho-stavu-je-nutna-nova-situace/>

současně výslovně zakáže vyhlásit nový stav den po uplynutí předchozího, když skončil v důsledku nevěle Poslanecké sněmovny," napsal ČTK.

[50] **Lze tak konstatovat, že vláda pokračuje v realizaci pravomocí podle nouzového stavu, přes výslovně vyjádřený nesouhlas poslanecké sněmovny s takovým postupem. Rychlý zásah ze strany soudu a zákaz v pokračování v zásahu do práv žalobce je tak nezbytný.**

III.1.B. Nezákonnost vyplývající z překročení zákonných mezí pro vydání krizového opatření

[51] **Žalobce poukazuje na to, že vláda podle krizového zákona není oprávněna zakázat vycházení plošně na území celé ČR nebo zakázat opuštění určitého místa. To je zřejmé z textu oprávnění vlády podle § 5 a 6 krizového zákona:**

§ 5

Za nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit

- a) právo na nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí při evakuaci osoby z místa, na kterém je bezprostředně ohrožena na životě nebo zdraví,*
- b) vlastnické a užívací právo právnických a fyzických osob k majetku (§ 29 a 31), pokud jde o nucené omezení práva vlastníka nebo uživatele z důvodu ochrany života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, které jsou ohroženy krizovou situací, přičemž je za toto omezení poskytnuta přiměřená náhrada,*
- c) svobodu pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací,*
- d) právo pokojně se shromažďovat ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací,*
- e) právo provozovat podnikatelskou činnost, která by ohrožovala prováděná krizová opatření nebo narušovala, popřípadě znemožňovala jejich provádění,*
- f) právo na stávku, pokud by tato stávka vedla k narušení, případně znemožnění záchranných a likvidačních prací.*

§ 6

(1) Vláda je oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit

- a) evakuaci osob a majetku z vymezeného území,*

b) zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území,

c) ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky,

d) bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace.

[52] **Smyslem dané úpravy je zakázat (či omezit) vstup na území postižené např. živelnou katastrofou. To je určitě možné aplikovat také na epidemie, kdy by si bylo možné představit zákaz vstupu do oblasti postiženého lokální epidemií. Pokud ale vláda v zásadě vychází z toho, že je epidemií postiženo území celé ČR, pak omezení svobody pohybu podle čl. 6 nepřichází do úvahy, neboť to je již mimo smysl dané úpravy.**

[53] Žalobce odkazuje na odbornou literaturu, podle které: **Nezákonným pak bude i takové provedení „zásahu“ správním orgánem, které sice bylo provedeno správně podle podzákonného předpisu, pokud sám podzákonný předpis je se zákonem v rozporu.**⁷

[54] **Lze poukázat také na právní názor předsedy Ústavního soudu Rychetského, který prohlásil:**

"V jednom okamžiku (vláda) zavřela hranice a nikdo nesměl vycestovat z České republiky. Tak to je absolutně protiústavní. Vláda může v té krizové situaci zavřít hranice, ale pro návrat nebo pro příjezd do země. Ale my máme v ústavě, z důvodů, které si jenom starší lidé pamatují, na ten totalitní režim, **my máme výslovné ustanovení, že nikomu nelze bránit v tom, aby tuto zemi opustil,**" řekl Rychetský na dotaz, zda měl při nynější koronavirové krizi někdy pocit, že vláda sešla ze správné cesty a Ústavní soud by měl zasáhnout.

Zdroj: <https://www.e15.cz/koronahelpdesk-e15/uzavreni-hranic-pro-vycestovani-bylo-absolute-protiustavni-rekl-rychetsky-1375768>

[55] **Zcela analogicky je možné konstatovat, že není možné člověku zakázat opustit okres, ve kterém žije.**

[56] **Nezákonnost krizového opatření jasně vyplývá také z nálezu Pl. ÚS 106/20 dne 22. února 2021. Zde judikoval Ústavní soud prohlásil za neústavní a rozporující zejm. s čl. 1 odst. 1 Ústavy a čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 4 ve spojení s čl. 26 odst. 1 Listiny a čl. 26 odst. 1 ve spojení s čl. 1 odst. 1 Listiny regulaci, kdy byl vládou vydán obecný zákaz z provozu podnikatelské činnosti prostřednictvím provozovny, ke kterému byly stanoveny určité výjimky.**

⁷ BLAŽEK, Tomáš a kol. Soudní řád správní: online komentář [online]. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016, k ust. § 82 [cit. 10. 12. 2018]. In: Beck-online [online právní informační systém]. C. H. Beck. Citováno podle Přezkum tzv. nezákonných zásahů ve veřejné správě. Diplomová práce. Roman Skoták.

[57] Ústavní soud shledal předmětné krizové opatření za protiústavní právě již pro existenci tohoto obecného zákazu podnikání.

[58] Žalobce má za to, že z nálezu vyplývá, že moc výkonná nemá možnost vydat obecný zákaz pohybu a z něj pak pouze stanovit výjimky. Rozhodnutí Ústavního soudu pak vyžaduje určitý standard také pro odůvodnění zásahu do práv jednotlivců. Ten je nutno aplikovat i na věc žalobce.

[59] Žalobce z rozhodnutí cituje:

„...veřejnou moc lze uplatňovat pouze v případech předvídaných právem, základním stavem jednotlivce je stav svobody. Státní (veřejná moc) je sice legitimována i ústavně zmocněna k tomu, aby do tohoto základního stavu zasáhla, tedy aby práva a povinnosti jednotlivců regulovala, povaha tohoto zásahu však musí respektovat text i smysl ustanovení čl. 2 odst. 3 Listiny. Stát tudíž může jednotlivci ústavně předvídaným způsobem adresovat určitý příkaz či zákaz, nesmí však základní logiku vztahu mezi veřejnou mocí a jednotlivcem obrátit. Nelze tedy právním předpisem obecně a zcela neodůvodněně zakázat „vše“ a formou výjimek pak určité oblasti zasažené zákazem „zpětně povolit“ (opět bez jakéhokoliv odůvodnění). Regulace práv a povinností osob, zejména regulace omezující základní práva a svobody, musí být naopak provedena formou relativně určitých příkazů či zákazů, jež budou odpovídajícím způsobem odůvodněny, a to i za nouzového stavu.

Požadavek racionálního a navenek seznatelného odůvodnění opatření zasahujícího do základních práv, a to způsobem, který vyvolává mezi srovnatelnými subjekty rozdílné dopady, je přitom imanentní součástí testu diskriminace, tzn. Posouzení toho, zda jde o odlišné zacházení dostatečně odůvodněné a přiměřené. Jen v tomto případě je možno považovat toto odlišné zacházení za ospravedlnitelné. V podmínkách právního státu je totiž nemyslitelné, aby jakýkoliv akt orgánu veřejné moci, který zasahuje do základních práv, nebyl racionálně a přesvědčivě odůvodněn, případně aby alespoň nebylo toto jeho odůvodnění seznatelné v rámci následného soudního přezkumu.

74. Tím spíše pak vyžaduje odůvodnění taková regulace, která vede k nerovnému zásahu do práva na podnikání v rámci jednotlivých typů podnikání v oblasti maloobchodu a služeb. Dochází-li pak k arbitrárnímu a neodůvodněnému rozhodnutí o tom, které typy maloobchodu a služeb budou povoleny a které zakázány, aniž by bylo možno v jednom každém případě zjistit pádné argumenty pro jejich nezbytnost či naopak zbytnost a epidemiologickou nebezpečnost či naopak akceptovatelnost, je tím zasaženo i do práva na rovný přístup k právu na podnikání, které je zaručeno ve spojení čl. 26 odst. 1 Listiny s čl. 1 odst. 1 Listiny, zaručující rovnost lidí v jejich právech.

[60] Ostatně k takovému výkladu, který neumožňuje státu podobný plošný zákaz (byť by z něj byly stanoveny výjimky) dospěl také rakouský ústavní soud. **Ten v rozhodnutí V 363/2020 ze dne 14. července 2020 prohlásil za protiústavní opatření spolkového ministra zdravotnictví a sociálních věcí, který vydal obecný zákaz**

vstupu na veřejná místa pouze s několika výjimkami (např. vstup pouze s lidmi, kteří žijí ve společné domácnosti ve vzdálenosti nejméně 1 metru od ostatních lidí).

[61] Soud rozhodl, že ustanovení oddílů 1, 2, 4 a 6 opatření jsou protiprávní, protože překračují limity uložené odpovědnému spolkovému ministrovi podle oddílu 2 zákona o opatřeních COVID 19. Podle ústavního soudu bylo klíčové, že nařízení nejen zakazovalo vstup na určitá konkrétně vymezená místa. Výjimky v oddíle 2 vyhlášky nemění skutečnost, že oddíl 1 opatření „je založen na zásadě obecného zákazu výstupu“. Na takový komplexní zákaz se však nevztahuje zákon o opatřeních COVID-19. Tento zákon neposkytuje základ pro vytvoření povinnosti zůstat na konkrétním místě, zejména ve vašem vlastním domě.

[62] Rozhodnutí uvádí, že zákonodárce může určit místa, do nichž je zakázán vstup, konkrétním nebo abstraktním způsobem, aby zabránil šíření COVID – 19, může také zakázat cizincům vstupovat do regionálně omezených oblastí, jako jsou místní oblasti nebo obce. Opatřením je však zakázán vstup do veřejného prostoru mimo svůj vlastní domov (v širokém smyslu čl. 8 EÚLP) obecným zákazem vstupu.

[63] **To podle rakouského soudu neznamená, že zvláštní zákaz nelze odůvodnit přítomností zvláštních okolností, s výhradou časových, osobních a faktických omezení, pokud se takové opatření může ukázat jako přiměřené intenzitě zásahu. V každém případě takové dalekosáhlé omezení volného pohybu osob, protože opatření toto právo v zásadě porušuje, vyžaduje konkretizovaný a odpovídajícím způsobem konkrétnější právní základ.**

[64] Z uvedené analýzy je zřejmé, že vláda překročila při vydáních předmětných krizových opatření svoji pravomoc a tyto je potřeba považovat za nezákonné, ev. nicotné. **S ohledem na to, že k zásahu došlo přímo na základě krizového opatření, je nutno také zásah považovat za nezákonný.**

IV.1.C. Nezákonost vyplývající z chybějícího odůvodnění krizového opatření

[65] Předmětná krizová opatření jsou vydávána zcela bez odůvodnění pouze s tím, že k jejich vydání dochází zcela bez odůvodnění, pouze s odkazem na vyhlášení nouzového stavu. Takový stav je vzhledem k závažnosti práv, která jsou omezována, v demokratickém právním státě zcela nepřijatelný.

[66] Potřebu zkoumat vydávaná opatření a zkoumat jejich odůvodněnost akcentoval v rozsudku č. j. 5 A 103/2020- 47 Městský soud v Praze, když zrušil opatření Hygienické stanice hlavního města Prahy. Zde soud uvedl: „*Napadené Nařízení je poměrně podrobně a konkrétně odůvodněno, pokud jde o popis zhoršující se epidemiologické situace v hl. m. Praze. Obsahuje též uvedení sledovaných cílů. **Zcela v něm však chybí jakékoliv zdůvodnění, proč je vydáván právě tento konkrétní zákaz (osobní přítomnosti studentů na výuce při studiu na vysoké škole) a jak jím bude dosaženo***“

sledovaného cíle. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného Nařízení je tak důvodná."

[67] Jak dále konstatuje ústavní právník Jan Wintr ve svém článku publikovaném v Právu dne 16. 11. 2020: „V demokratickém právním státě má odůvodňování aktů veřejné moci zásadní význam. Jedině z odůvodněného aktu mohou adresáti, veřejnost a nakonec i soudy poznat důvody, které k jeho vydání vedly, a posoudit zákonnost, rozumnost a přiměřenost takového aktu. Proto musejí být správní rozhodnutí i soudní rozsudky odůvodněny, proto **návrh zákona musí mít důvodovou zprávu a návrh nařízení vlády či vyhlášky ministerstva odůvodnění. Odůvodnění a poskytované informace umožňují veřejnou kontrolu vlády.**"⁸

[68] Ještě přísnější je J. Wintr v textu „**Neodůvodněná krizová opatření vlády odporují principům demokratického právního státu**“ ze dne **30. 1. 2021**.⁹ J. Wintr zde poukazuje na to, že podobná opatření jsou v zahraničí odůvodňována a uvádí:

„Povinnost je odůvodňovat představuje důležitou pojistku jejich legality a demokratické legitimacy. Podzákonné předpisy jako delegovaná normotvorba zpravidla vyžadují zákonné zmocnění a nesmějí jimi být ukládané primární povinnosti nepředvídané zákonem. I v případě krizových opatření vlády vydávaných za nouzového stavu se vyžaduje soulad s Listinou základních práv a svobod a s krizovým zákonem (srov. čl. 6 ústavního zákona o bezpečnosti ČR). Odůvodnění je potřebné pro posouzení, zda jsou tyto ústavní požadavky naplněny. **Proto je velmi problematické, když krizová opatření české vlády žádné odůvodnění ani důvodovou či veřejnou předkládací zprávu nemají.**“

[69] Není možné připustit stav, kdy krizová opatření jsou jako právní předpis *sui generis* přijímána bez toho, aby prošla řádným připomínkovým řízením podle legislativních pravidel vlády a obsahovala odůvodnění nebo důvodovou zprávu, ze které bude logicky vysvětleno, proč je naplněn požadavek **nezbytnosti a proporcionality** daného opatření.

[70] S ohledem na absenci jakéhokoli odůvodnění považuje žalobce zásah za zcela nezákonný a svévolný.

V.

Nepřiměřenost zásahu do práv žalobce

[71] Z údajů WHO nebo americké CDC vyplývá, a poukazují na to mnozí odborníci, a ostatně i náš ministr zdravotnictví Prymula, že Covid má smrtelnost okolo 0,4% (a toto

⁸ Jan Wintr: Řádná odůvodnění PES nenahradí, viz příloha, dostupné také z <https://www.wintr.cz/>

⁹ <https://pravoakrize.net/neoduvodnena-krizova-opatreni-vlady-odporuji-principum-democratickeho-pravniho-statu/>

číslo se spíše bude snižovat). **Z hlediska společnosti a z hlediska toho, jaká ohrožení mohou přijít, jde o marginální problém.**

[72] Ohrožení právního státu a demokracie a vychýlení kontroly moci směrem k nekontrolovanému rozšiřování pravomocí exekutivy, a to podstatným způsobem, je pro společnost mimořádně nebezpečné a činí ji to velmi fragilní.

[73] V této souvislosti nelze pominout naprostou ignoraci dalšího významného principu právního státu ze strany vlády, kterým je princip právní jistoty, jehož nezbytnou součástí je jak **předvídatelnost práva**, tak i **legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci** v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky. **Předvídatelnost práv** je jedním ze základních prvků principu právní jistoty, bez jehož respektování si nelze demokratický právní stát představit. Vláda a ministr zdravotnictví však rozhodují zcela nepředvídatelně, chaoticky a nekonzistentně, což zásadním způsobem narušuje důvěru občanů a poskytuje prostor pro svévoli orgánů veřejné moci.

[74] Ústavní soud pro účely posouzení přiměřenosti zásahu do konkrétního ústavním pořádkem garantovaného základního práva či svobody aplikuje ve své ustálené judikatuře třístupňový test proporcionality v rámci kterého zkoumá „*zda předmětné opatření sleduje legitimní (ústavně aprobovaný) cíl jeho omezení, a pokud ano, zda je toto opatření k dosažení tohoto cíle vhodné (požadavek vhodnosti), dále, zda tohoto cíle nelze dosáhnout jiným způsobem, jenž by byl k dotčenému základnímu právu šetrnější (požadavek potřebnosti), a nakonec, zda zájem na dosažení tohoto cíle v rámci určitého právního vztahu převáží nad dotčeným základním právem (proporcionalita v užším smyslu).*“ – srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 31/13.

[75] Žalobce poukazuje na to, že předmětným opatřením se **zakazuje opustit území okresu**. Žalobce má za to, že takové omezení je nepřiměřené a neodpovídá sledovanému cíli – ochraně zranitelných skupin. Stát mohl a může pro zranitelné skupiny udělat to, že jim zajistí kvalitní ochranné pomůcky, nabídne pomoc s obstaráváním nákupů a zařizování potřebných věcí, aby – pokud se tak rozhodnout – nemuseli vycházet. Smysl ale nedává zakázat vycházet všem.

[76] Jak ostatně Ústavní soud judikoval v nálezu pléna Pl.ÚS 2/08 ze dne 23. 4. 2008 **„Solidarita má své hranice. Nemůže mít natolik vychýlenou podobu, aby ji ti, které postihuje, pocítovali jako nepřiměřenou, neproporcionální, nebo dokonce nespravedlivou a odňali ji svůj tichý souhlas. Ve jménu solidarity může stát postihovat pouze takovou část majetku schopného, aby současně nedestruoval aktivitu jeho výkonu a nedostal se za ústavní hranici ochrany majetku.“** To je možné podle žalobce analogicky použít také ve vztahu k dalším ústavně zaručeným právům, včetně práva na svobodu pohybu.

[77] Žalobce dále poukazuje na diskriminaci všech osob, které nežijí v Praze. Proč je po celé ČR aplikováno hledisko okresu, ale v Praze, která je postavena na roveň kraji, toto neplatí? Pokud bychom měli brát dané opatření za nezbytné v rámci boje s epidemií, pak

by samozřejmě bylo na místě zakázat také cestování mezi městskými částmi v Praze. Čím je odůvodněno, že se tak nestalo?

[78] Konečně pak žalobce poukazuje na to, on již onemocnění Covid-19 prodělal doma bez komplikací. Bylo to jako běžná respirační viróza, teploty od 37 do 38°C, suchý dráždivý kašel (ten tlumil Erdomedem) a na 3 dny ztratil čich. Už od podzimu jako prevenci užívá D3, Selen a Zinek

[79] Onemocnění prodělali i rodiče žalobce: otec 67 let vysoký krevní tlak a cholesterol, matka 65 let vysoký tlak a léčí se s cukrovkou II. typu. Oba též doma jako běžnou respirační virózu se ztrátou čichu.

[80] Všichni 3 absolvovali odběr krve a test na protilátky. Žalobce měl hodnotu 7,66, otec 7,67 a matka 8,01. Žalobce má za to, že se zřejmě od podzimu 2020 společnost asi hodně promořila a ta oficiální čísla z PCR testů jsou jen špička ledovce. Tomu ostatně odpovídají zjištění jak americké CDC, tak Světové zdravotnické organizace, podle kterých je ve skutečnosti ve společnosti asi 10x více osob, které nemoc již prodělaly, než kolik jich bylo testováno.¹⁰

[81] Vedoucí lékař Centra očkování a cestovní medicíny v Hradci Králové profesor Jiří Beran má ohledně očkování vakcínou na onemocnění covid-19 poměrně jasný názor, který uvedl jak do médií (viz příložené rozhovory), ale napsal jej také přímo na dotaz žalobce. Po proděláním onemocnění totiž člověk nemusí být dle jeho tvrzení očkovan. Důvodem je zjednodušeně řečeno schopnost lidského těla pamatovat si, co prodělalo za chorobu. "Prodělané onemocnění covid-19 v jakékoliv podobě zanechá mnohaletou imunitu v buněčné paměti,"¹¹ Potvrzuje také, že „doposud nebyla nikdy a nikde vyvinutá vakcína proti žádné infekci, která by chránila déle než proděláním samotné infekce“.

[82] Přitom např. tehdejší ministr zdravotnictví Roman Prymula v říjnu 2020 *Zájem o vakcinaci by podle něj měla zvýšit řada bonusů pro očkované, například možnost nenosit povinné roušky.*¹²

[83] Žalobce tak považuje za flagrantně nepřiměřené, pokud napadené opatření nezná výjimku pro osoby, které stejně jako žalobce již onemocnění prodělaly a jsou již na tom lépe než ti, kdo budou očkováni.

[84] **Žalobce také přikládá nové aktuální potvrzení o přítomnosti protilátek, které zmiňuje hodnotu 136 AU/ml. Teď to uvádí takto, kvůli protilátkám z očkování. Také tam píšou "Pozitivní IgG protilátky svědčí pro proběhlou infekci nebo protilátky po očkování."**

¹⁰ Viz CDC - <https://www.businessinsider.com/cdc-true-coronavirus-count-likely-ten-times-higher-2020-6>

WHO - <https://www.bbc.com/news/world-54422023>

¹¹ https://zivotvcesku.cz/jiri-beran-onemocneni-covid-zanecha-mnohaletou-imunitu-ockovani-neni-nutne-rika-profesor/?fbclid=IwAR0G_iZvN17AW6mx7Rk_DbxVYKJLqXRfzWggyqws4DfVgk44GGmT9BMNA64

¹² <https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/prymula-ockovani-na-covid-nebudou-muset-nosit-rouscky-40338626>

[85] Je tak zřejmé, že výsledek hodnocení protilátek potvrzuje, že žalobce má takovou hodnotu protilátek po prodělání nemoci, jako by absolvoval očkování proti nemoci.

[86] Ve skutečnosti lze buněčnou imunitu žalobce hodnotit jako vynikající (viz předkládané přílohy) s tím, že žalobce již obdržel také "certifikát", který funguje i jako doložení při překročení hranic ČR. Prostě se na žalobce pohlíží jako na zdravého člověka „jako po očkování“.

[87] Žalobce požaduje, aby obrovská diskriminace ze strany státu vůči jeho osobě přestala! Když už jej stát nechránil před nákazou samotnou, tak ať jej alespoň přestane buzerovat nyní. Stát úplně ignoruje, že tady má možná třetinu? (nikdo neví, neb stát neměří protilátky) občanů naprosto zdravých s tím, že je to u nich tak, jako by byli již naočkovaní, a omezuje je zbytečně. To je obrovské selhání státu a neschopnost.

[88] Konečně žalobce přikládá studii Jihočeského kraje, který seniorům odebíral krev na protilátky po první vakcíně před aplikací druhé. Pouze ti, co covid prodělali a měli jednu vakcínu, dosahovali hodnot protilátek 120 a více. Žalobce má hodnotu 136 bez vakcinace.

VI.

Návrh

20

[89] Žalobce navrhuje, aby Městský soud v Praze rozhodl takto:

- I. Zásah žalovaného dopadající na žalobce od 1. 3. 2021 do 21. 3. 2021 a spočívající v zákazu opustit území okresu na jehož území má žalobce trvalý pobyt nebo bydliště a zákazu vstupu, pohybu a pobytu na území okresu nebo hlavního města Prahy, kde žalobce místo svého trvalého pobytu nebo bydliště, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat ve vydávání krizových opatření, kterými se vydává zákaz opustit území okresu na jehož území má žalobce trvalý pobyt nebo bydliště.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

VII.

Návrh na vydání předběžného opatření

[90] Žalobce poukazuje na bezprostředně hrozící újmu na jeho straně, když opatření omezující svobodu pohybu trvají již měsíce a je nutno zohlednit, že podobná opatření byla realizována také na jaře a v létě 2020. Je rovněž nezbytně nutné, aby bylo znemožněno pokračovat v současném protiústavním stavu.

[91] Žalobce odkazuje na judikaturu NSS, podle které **To, že soudy v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy poskytují primárně ochranu veřejným subjektivním právům navrhovatele (§ 2 s. ř.s.), nevylučuje, aby rozhodnutím o vydání předběžného opatření dle § 38 s. ř. s. poskytly v přímé souvislosti s předmětem řízení i ochranu právu účastníka řízení, které je samo o sobě soukromoprávní povahy.** (Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2015, čj. 4 As 149/2015-78).

[92] Ostatně také nedávný rozsudek MS v Praze č.j. 14A 45/2020 – 141 konstatuje dokonce ve vztahu ke krizovým opatřením vlády, že

V případě žaloby záporní, kdy by se žalobce domáhal ukončení zásahu, by vyhovující výrok měl za důsledek neúčinnost daného jiného právního předpisu či jeho ustanovení na žalobce.

[93] **Žalobce poukazuje na to, že opatření je plánováno do 21. 3. 2021. Je nutno prostřednictvím předběžného opatření zasáhnout, jinak není možné poskytnout ochranu základním právům a svobodám žalobce.**

[94] **Žalobce proto navrhuje, aby soud rozhodl o vydání tohoto předběžného opatření:**

„Žalovanému se zakazuje žalobci krizovými opatřeními zakazovat opustit území okresu na jehož území má žalobce trvalý pobyt nebo bydliště.

Žalovaný je povinen neprodleně přijmout taková opatření, aby žalobci bylo umožněno opustit území okresu na jehož území má žalobce trvalý pobyt nebo bydliště.

Mgr. David Zahumenský, advokát